

משפטים

הרב שלמה עפר שליט"א

וְאֶתְנֶה לְךָ אֶת לַחַת הָאֶבֶן וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה וְכוּ'
 "הרבות בשיפתותיהם" - הרב שלמה עפר שליט"א

פרשת משפטים, מגיעה מיד לאחר פרשת יתרו שבה קבלנו את התורה הקדושה, פרשה שכולה סיבת הבריאה ותכלית הבריאה, ולאחר המעמד הגדול כול ישראל קבלו כולם להכיל את החוקים והמצוות שהמצוות הם עצם הרצון העליון של הבורא וכל מצווה היא פלא גדול ועצום יותר מכול הבריאה וכל מצווה היא חלק מרמח איברים דמלכא 248 אברים של השכינה ולכן "זה שמי לעולם וזה זכרי לדור דור" שמו של בורא עולם זה עצם המצוות, הוזהר אומר שמי עם י"ה = שם"ה זכרי עם ו"ה = רמ"ח, שמי יה + זכרי וה = תרי"ג

הקב"ה רצה להיטיב עם כל ברואיו ושני אלפים שנה לאחר שברא את עולמו, הציע את רצונו, את תורתו את החכמה האלוקית לעמים שונים שהיו בעולם, והאומה אשר סיגלה לעצמה מידות נעלות וזכות, האומה שאביה היה אברהם, הסכימה להכנע לרצון העליון, ומאותו עם סגולה בחר האין סוף ברוך הוא את האדם הגדול ביותר שלו יש כלי הקבול הגדול ביותר בבריאה, שיש לו יכולת הכי גדולה להכיל את האור האלוקי, הוא משה רבנו ע"ה ולפני שלושת אלפים שלוש מאות שלושים ושבע שנים, פתח הבורא יתברך את כל הרקיעים, את כל העולמות העליונים והרוחניים שברא, כדי להוריד את השכינה הקדושה לעולם התחתון

כביכול, לתת תורה לעם הנבחר ותוך שידוד כל מערכות הטבע, הופיע קולו של האין סוף ברוך הוא לאזני רבבות עמו בית ישראל, להשמיע להם תורתו הקדושה, וברתת ובזיע שמעו את עשרת הדברות מתוך אש שבוערת עד לב השמים, השתיים הראשונים ע"י הכורא יתברך והאחרים ע"י משה רבנו ע"ה

הרב סעדיה גאון מתאר בזהר לשונו את המעמד הנורא שזעזע את כל התבל והשאיר את רישומו עד היום הזה וכדאי לקרוא את הדברים שלהלן שזה סגולה להצלחה:

"אנוכי א' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית העבדים, והיה הדיבור יוצא מרבון העולמים בקול צח וברור, בברית ושבעה של האבות עם הבנים, ובשעה שהופיע אור ה' ונתגלה כבודו ונתגלה יקרו על הר סיני, נודעוה התבל ואשר בה, ורעשו אנשיה, וזעו אזוריה, ורפו עמודיה, ונבהלו יושביה, ונבוכו מלכיה, ונבעתו שליטיה בכל מחוזותיה, המלאכים שבחו והעריצים נגדעו, והצעירים נבוכו, והאריות שאגו, וחיות הפרא צרחו, וכל הברואים חלו (רעדו), והיה הכתוב יוצא מבורא העולם, יוצרו ומחוללו בזה הדיבור: משה בן עמרם, הירא אלוקים, בר הלבב, הנביא הנאמן, אהובי, שליחי המדבר עמי, שמע אמרתי ודע כי אני אלוקים, אלוקים לבדי, אין שותף לי במלכותי ולא אלוה מבלעדי, לא שר, ולא יועץ, לא מפקח ולא משגיח, לא אב ולא בן, אני אחד ויחיד! אני מחייה, אני ממת, אני מכה, אני מרפא, אני בורא, אני חונן ונותן, אני מטה חסד, אני מרחם, אני מעשיר, אני מרושש אני מרומם, אני משפיל, אני מונע, אני נותן, אני עושה כל אשר חפצתי, אין מתנגד לי ולא מפקח, והיה הקול נגלה ונשמע אות אחר אות ואש שחורה על גבי אש לבנה", עד כאן לשונו

ובך ניתנה תורתנו הקדושה עשרה מאמרות קודש שהם לב ליבה של התורה, שהם עמוד השדרה של פנימיות רצונו יתברך, והם כנגד עשרה מאמרות בהם נברא העולם וכנגד עשר ספירות עליונות וכנגד עשר כוחות הנפש. וזו התורה ניתנה לנו אחרי שעבוד של מאתיים ועשר שנים בעבודות פרך קשות מנשוא כדי להתיש את כוחנו הרע, את עזות

הגוף, כדי להכניע ליבנו להיות תחילה עבדים לסבל ויסורים ואחר כך עבדים לבורא כל העולמים. שאלמלא ההכנעה והענוה שגרמו לנו הרודנים המצריים שלוחי המקום ברוך הוא, לא היינו זכים וטהורים לקבל התורה. אמר רב הונא "כל שהקב"ה חפץ בו מדכאו ביסוריין" וממשיכה שם הגמרא כי אם מקבל היסורים "למודו מתקיים בידו" ורמזה על זה הגמרא במסכת מגילה י"ד "גדולה הסרת טבעת יותר ממ"ח נביאים זו נביאות שעמדו להם לישראל", שכן נביאים לא תמיד הצליחו להחזירם למוטב ואילו כאשר הסיר אחשוורוש טבעתו ונתנה להמן כאישור להשמיד ולאבד את כל היהודים מיד חזרו למוטב ככתוב "וצום ובכי ומספד"

וכמו שנאמר בזהר הקדוש אעא דלא סליק בה נורא מבמשין לה (עץ שלא שולט בו אש מבמשין אותו), גופא דלא סליק בה נהורא דנשמתא מבמשין לה (גוף שלא מאיר בו אור ה' מבמשין אותו) דהיינו ביסורים, ובליווי הניסים הנוראים שהיו: עשרת המכות וקריעת הים, היתה האומה מוכנה לקבלת התורה והגיעו כלם למדרגת האמונה "ויאמינו העם בה' ובמושה עבדו"

משה רבנו עולה לשמים ומקבל את התורה כולה, ומגלים לו שם כי התורה תינתן בשני אופנים, מעוט שבה יורשה להכתב היא התורה שבכתב, ורוב התורה תועבר בע"פ מאב לבן ומרב לתלמיד עד סוף הדורות

משה רבנו יורד לאחר ארבעים הימים ובידו לוחות הברית... ספר בראשית וספר שמות עד פרשת יתרו כתב משה רבנו בקלף, ממעמד הר סיני עד מותו של משה רבנו (דהיינו סוף ספר "דברים") נכתב במגילה אחר מגילה. כל אירוע שקרה הקב"ה אומר ומשה כותב ובסוף ארבעים השנה נתחברו כלם לספר תורה אחד – וממנו העתיקו ספרים על גבי קלף לכל שבט ושבט. ישנה דעה כי כל ספר התורה הראשון נכתב ע"י משה מפי הדיבור בסוף הארבעים שנה. כאשר שמונת הפסוקים האחרונים של התורה, בהם מובא מותו של משה רבנו ע"ה ישנה מחלוקת בגמרא בבא בתרא ט"ר, "אפשר משה חי וכתב "וימת משה" אלא עד כאן כתב משה, מכאן ואילך (שמונה פסוקים אחרונים) כתב

יהושע אלו דברי רבי יהודה ואמרי לה דברי רבי נחמיה, אמר לו רבי שמעון, אפשר ספר תורה חסר אות אחת? אלא עד כאן הקב"ה אומר ומשה כותב, מכאן ואילך משה כותב בדמע

מעמד הר סיני הוא מעמד הסטורי, הוא עובדה הסטורית שאין עליה עוררין, מעמד שנתגלה לפני רבבות בני אדם, מלבד זקנים נשים וטף, ולאורך התנ"ך מוזכר המעמד הנורא "לא את אבותינו כרת ה' את הברית הזאת אלא איתנו אלה פה היום כלנו חיים" ועל דרך זה פסוקים רבים

וכתב הרמב"ם באגרת תימן כי מבחר העדים העידו על כך שתשמע אומה בכלל דבור הקב"ה, ושתראה כבודו עין בעין וכתב בספר העיקרים "כל מה שהושג בחוש לאנשים רבי המספר, תהא האמנתו יותר מתקבלת ובעבור זה רצה השי"ת שתנתן התורה ע"י משה בפרסום גדול וריבוי עצום מששים ריבוא, שהיו בהם אנשים חכמים ונבונים, וריבוי דעות מתחלפות היו שם והתורה עצמה מדגישה זאת "כי שאל נא לימים ראשונים אשר היו לפניך למן היום אשר ברא אלוקים אדם על הארץ ולמקצה השמים ועד קצה השמים - הנהיה כדבר הגדול הזה או הנשמע כמוהו, השמע עם קול אלוקים מדבר מתוך האש כאשר שמעת אתה ויחי?"...

והתורה שבכתב הועברה ללא שינויים ומספרת הגמרא שרבי ישמעאל היה מזוהר את רבי מאיר שכתב ספרי תורה על קלף "בני, הווי זהיר במלאכתך, שמלאכתך מלאכת שמים היא, שמא אתה מחסר אות אחר או מויתר אות אחת, נמצאת מחריב את כל העולם כלו", זוהי התורה שבכתב שניתנה לעם סגולה, ובהיות משה רבנו בהר קיבל את התורה עם פרושה דהיינו "תורה שבע"פ". האותיות הגדולות, האותיות הקטנות, התנים והמעמים הכל קיבל משה במעמד הר סיני, וזה אשר מסביר הגר"א מוילנא שלא נאמר משה קיבל תורה בסיני להצביע על מקום קבלת התורה, אלא מסיני, להצביע כי הכל ינק וקיבל מאותו מעמד - מאותו אור אין סוף

ביצד אם כן יודעים אנו היאך להניח תפילין, שהם שחורים, שהם עשויים מעור בהמה טהורה, שהם מרובעים, תפילין של ראש

מורכבים דווקא מארבעה בתים, היכן בדיוק להניחם. כל הפרטים הללו לא כתובים כלל וכלל בתורה שבכתב, הפסוק המופיע בציווי הנחת התפילין "וקשרתם לאות על ירך והיו לטוטפות בין עיניך" "וקשרתם לאות על ירך והיו לזכרון בין עיניך" ומה נעשה עם פסוקים רבים בתורה שנראים לכאורה סותרים זה את זה (כל סתירה נועדה שנלמד לימוד מיוחד) וכדוגמא בספר שמות כתוב "שבעת ימים מצות תאכלו" ובספר דברים ט"ז כתוב "ששת ימים תאכלו מצות". נערה מאורסה שנאפה עונשה שונה מאישה נשואה שנאפה, אך לא מצויין בשום מקום אירוסין מה הם ונישואין מה הם. אכילת בשר וחלב יחדיו וכן בשולם וכן הנאה מהם אסורה כיצד למדו כל זאת מפסוק אחד "לא תבשל גדי בחלב אימו"

תשובה לכל השאלות הללו נמצאת ברמב"ם בהקדמתו לספר משנה תורה "כל המצוות שניתנו לו למשה בסיני בפירושן נתנו שנאמר ואתה קח לך את לוחות האבן והתורה והמצוה" תורה - זו תורה שבכתב, מצוה - זו תורה שבע"פ, כל התורה (שבכתב) כתבה משה רבנו קודם שימות בכתב ידו, ונתן ספר לכל שבט ושבט, וספר אחד נתנוהו בארון לעד... והמצוה שהיא פירוש התורה לא כתבה אלא ציוה בה לזקנים וליהושע (ונביאים ואנשי כנסת הגדולה) ולשאר כל ישראל

האווירה טובה יסוד לכל הבית

ספר על הילדים מאת הרב שלמה עפר שליט"א

1. תיעד הכי גבוה בקן המשפחתי בבית יהודי זה האווירה, כול כללי החינוך לא יועילו אם לא נשאף ליצור מציאות של אווירה חמה שמחה ושלווה, האווירה בבית יוצרת את כול ההצלחות ובעיקר לבטל את הנמיה החמורה שקיימת היום ברוב הבתים לברוח מן הבית או במקרה הטוב לצאת מן הבית* אווירה טובה מחברת

את האווירה הטובה בבית יוצרים על ידי כח הדיבור, השיחה השיתוף לנסות להטות אוזן למצוקה של כל אחד מבני הבית, בהרכב בתים ישנה אווירה פחות נעימה כי ההורים מדברים יותר מאשר מקשיבים וזה כ"כ חשוב להקשיב

חשובה מדת הסבלנות - כדי לדבר לא צריך סבלנות אך כדי להאזין להקשיב אנו זקוקים למידת הסבלנות לישוב הדעת

* **הבחויץ** זה מכול הבית זה תיבת נח ואם אין בבית חום ואהבה גם אם לא יוצאים מהבית - המכול עשוי להכנס לבית

1. **לעיתים** קיימת טעות בכלבול המושגים שמרוב אהבה ורחמים ההורים לא נותנים לילד תפקידים ובכך מונעים ממנו טובה גדולה וח"ו עשויים ליצור אצלו מידות רעות של כפיות טובה ... ובטלה, צריך שנשאף שהילדים שלנו לא יהיו בחוסר מעש, "הבטלה אם כול חטאת", כמובן לתת תפקידים באופן שהילד יאהב לעשות ולעיתים גם אם לא אוהב יבין שחייב - נקודת המפתח היא להבין שהילד רוצה מאוד לקבל תפקיד, לגלות אחריות, זה בסיס בנפש הילד

2. **ילד ששבר כלי** אם לאחר בדיקה מסתבר שלא הייתה כאן רשלנות, יש לוותר... אך אם זה קרה מס' פעמים צריך שהילד ישא באחריות הבסיסית לפחות ברבע או חצי מהמחיר של הכלי שששבר וכל ילד מקבל מהוריו ממון אם במתנת חג או יום הולדת וכו' - מוכרחים לקזז לו מכסף זה

3. **מפתח גדול** לאווירה טובה בבית לסייעתא דשמיא ולתוצאות מבורכות - לדבר הרבה על עצם ההשגחה איך כל דבר שקורה לנו וכל שכן קורה בבית הכול רק בהשגחה הכול רק ממנו - והכול הכול באמת באמת לטובה, העצה להרבות אמונה היא לספר לילדים ספורי צדיקים על מעשיהם ומידותיהם של צדיקי הדורות

4. **כלל חשוב** בחינוך ילדים בשלום בית ובאווירה אסור להורים להרגיש רגשי אשמה אם הם רוצים ומשתדלים לעשות וליצור בבית אהבה ואווירה טובה ומשמעת בסיסית

נדודי שינה וחשיבות החלום ספר "סוד החלומות" - הרב שלמה עפר שליט"א

מִן המחקרים עולה כי הבעיה החמורה של נדודי שינה אינה הבעיה הפיזית שהאדם לא ישן, כי אם העובדה שהאדם לא חולם, החלום תורם מרכזי לריכוזו הנפשי וישוב דעתו של האדם, כך מעלים המחקרים, וכבר הזכרנו כי החלום הוא תהליך רוחני גמור ובכל לילה נשמתו של האדם מרחפת בעולמות רוחניים ודנים אותה, והיא מתחדשת "חדשים לבקרים רבה אמונתך"

ישנן סיבות אובייקטיביות כי תהיינה הזיות קשות בחלום הלילה, אך יש לבדוק ולעיין היטב כי לעיתים מדובר בחלום אשר מעורבים בו כוחות הרע המשתוללים בעולם ובדרך כלל הגוף מתאבן, ואין אפשרות להזיז ולהניע את האיברים וכמו תחושה שבין האיברים המופסקים, ענן כבד בלתי נראה כמובן אך כבד מאוד ולא מאפשר כלל לחבר את חלקי הגוף, ישנן בדיקות נוספות לבדוק אם מדובר בחלום על ידי שד ר"ל...

הלוֹצִינְצִיּוֹת - כך זה נקרא במחקר המדעי, ובספרי הקבלה הרי זה "חלום על ידי שד"

הנשמה רואה ואינה נראית:

כפי שכבר ציינתי נשמת האדם מרחפת מחוץ לגוף בשעת השינה, באחד המחקרים שנעשו במעבדת שינה, שפכו מים ליד אדם שהיה רדום לחלוטין ובאחד החלומות של אותו לילה התערב ענן גשם שנמף לתוך ביתו, ובמחקר אחר כאשר התעסקו באש ליד אדם שחלם, התערב ברצף חלומותיו עניינים של אש

צדיקי הדור החיים המונהיגים בכל דור
פירוש על הליקוטי מוהר"ן - הרב שלמה עפר שליט"א

הפנים לא סתם נקראים פנים, הרי הפנים שלנו זה המפגש עם בני אדם, זה הסימן הכי חיצוני, "פנים"? צריך להחליף את השם, לפתח מלון להחליף את השם במקום לקרא לזה פנים לקרא לזה חיצון, למה קראו לזה פנים? למה השפה הקדושה שלנו קראה לזה פנים - כי הפנים מגלים את הפנימיות של האדם, פני אדם מגלים את פנימיות האדם, במיוחד העינים שנקראין "תרעין דנשמתא", העינים נקראות "חלונות הנשמה" הן מגלים ממש את הפנימיות של האדם, כמו שכתוב בתורה רנ"ד שהעינים יכולות לראות דברים נשגבים מאד, יש כח לעינים לראות דברים מעבר לראיה של הראיה הנשמית

כמו שכתוב בגמרא בסנהדרין שבכל דור ודור יש "תלתא ושתא צדיקי" (סנהדרין צו:), ל"ו צדיקים, "דמקבלי אפי שכונתא" שרואים פני שכניה, ורואים מסוף העולם ועד סופו, צריך לדעת שיש צדיקי יסוד עולם בכל דור ודור, וגם בדור שלנו, אלה פה "אתנו אלה פה היום בלנו חיים" (דברים ה ג) שיש להם ראיה מסוף העולם ועד סופו, וכל הכח הזה לראות זה מכח התורה שלנו, כי התורה שלנו זה עצם הרצון והחכמה האלקית, "אורייתא מחכמה נפקת", כתוב בזהר התורה יצאה מהחכמה, שזה החכמה האלקית

אפשר להשיג דיסק און קי עם כל השיעורים של
הרב שלמה עפר שליט"א

אצל

אורי נתן שטרסלר

058 - 4230063